

Sygn. akt II K 1327/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Jachniewicz

Protokolant: Katarzyna Tymińska

Pod nieobecność oskarżyciela publicznego

po rozpoznaniu w dniach 13.12.2016r., 16.02.2017r. na rozprawie sprawy:

B. K., córki C. i A., urodzonej (...) w Ł.

oskarżonej o to, że:

pełniąc funkcję Prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o. (obecnie w upadłości likwidacyjnej) z siedzibą w G., przy ul. (...), zajmując się sprawami gospodarczymi Spółki oraz będąc przedstawicielem płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, działając w krótkich odstępach czasu w okresie od 20 marca 2011r. do 20 października 2012 r., z wykorzystaniem takiej samej sposobności, wbrew art. 38 § 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2010r. Nr 51, poz. 307 ze zm.) pobrała i nie wpłaciła w G. przy ul. (...) w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rzecz i rachunek (...) Urzędu Skarbowego w G. zaliczek na podatek dochodowy os osób fizycznych od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń za miesiące luty, marzec, czerwiec, listopad 2011r. oraz luty, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień 2012 r. w łącznej kwocie 532.085,00 zł, tj. o przestępstwo z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

1. Oskarżoną B. K. uznaje za winną popełnienia przestępstwa zarzucanego jej w akcie oskarżenia i za to, na mocy art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 23 § 1 i 3 k.k.s. wymierza jej karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych po 70 (siedemdziesiąt) złotych każda;
2. Na mocy art. 24 § 1 k.k.s. w zw. z art. 23 § 3 k.k.s. za karę grzywny orzeczoną wobec oskarżonej B. K. w punkcie 1 wyroku czyni w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G. przy ul. (...);
3. na mocy art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zwalnia oskarżoną oraz podmiot pociągnięty do odpowiedzialności posiłkowej od kosztów sądowych w sprawie, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt II K 1327/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 3 kwietnia 2002 r. W dniu 14 września 2010 r. nastąpiła zmiana danych w tym rejestrze poprzez zmianę siedziby spółki na G., ulica (...).

W chwili powstania spółki, w skład wieloosobowego zarządu wchodził: B. K. jako prezes zarządu, W. L. oraz H. M.. W dniu 12 lipca 2002 r. nastąpiła zmiana danych w rejestrze poprzez wykreślenie W. L. z funkcji członka zarządu.

W dniu 13 sierpnia 2012 r. w siedzibie spółki odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., w trakcie którego członkowie zarządu - B. K. oraz H. M. złożyli rezygnację z pełnienia swoich funkcji w zarządzie.

W dniu 29 sierpnia 2012 r. podjęta została uchwała nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., zgodnie z którą odwołano ze składu zarządu B. K. oraz H. M.. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zmiana danych w rejestrze, poprzez wykreślenie wymienionych wyżej osób z funkcji członków zarządu przedmiotowej spółki nastąpiła w dniu 14 września 2012 r.

Tego samego dnia podjęta została uchwała nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., zgodnie z którą w skład zarządu spółki powołano W. G., począwszy od dnia 30 sierpnia 2012 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku Wydział VI Gospodarczy, postanowieniem z dnia 16 listopada 2012 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt VI GU 188/12, ogłosił upadłość (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. obejmującą likwidację majątku dłużnika.

W dniu 30 maja 2014 r. upadła spółka została sprzedana jako przedsiębiorstwo w całości.

Dowód: odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS (k. 12-18v załącznika nr 1 do a/o),

protokół z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (k. 126-127 załącznika nr 1 do a/o),

kopia uchwały nr 9/2012 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (k. 161 załącznika nr 1 do a/o),

kopia uchwały nr 10/2012 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (k. 162 załącznika nr 1 do a/o),

pismo syndyka masy upadłości z dnia 13 marca 2015 r. (k. 100 załącznika nr 1 do a/o),

wyjaśnienia B. K. (k. 65v-66, k. 170 załącznika nr 1 do a/o oraz k. 100v-101v).

Oskarżona B. K., jako prezes zarządu przedmiotowej spółki, zajmowała się jej sprawami gospodarczymi oraz była przedstawicielem płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych. Oskarżona podejmowała decyzje w sprawie opłacania podatków. Wskazywała, jakie zobowiązania powinny być uregulowane w pierwszej kolejności. J. K., zatrudniony na stanowisku głównego księgowego, w celu wykonania przelewu na kwotę powyżej 1000 zł, potrzebował uprzedniej akceptacji B. K..

Dowód: zeznania świadka W. G. (k. 51v zbioru C oraz k. 103-103v),

zeznania świadka J. K. (k. 54v zbioru C oraz k. 101-102),

zeznania świadka E. S. (k. 62v zbioru C),

zeznania świadka H. M. (k. 129v zbioru C oraz k. 102-102v),

zeznania świadka J. Z. (k. 134v zbioru C oraz k. 103),

zeznania świadka I. M. (k. 144v zbioru C oraz k. 104),

Termin ustawowy, wynikający z art. 38 § 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 51, poz. 307 ze zm.), na uregulowanie zaliczki PIT, upływał: - za miesiąc luty 2011 r. z dniem 21 marca 2011 r., - za miesiąc marzec 2011 r. z dniem 20 kwietnia 2011 r., - za miesiąc czerwiec 2011 r. z dniem 20 lipca 2011 r., - za miesiąc listopad 2011 r. z dniem 20 grudnia 2011 r., - za miesiąc luty 2012 r. z dniem 20 marca 2012 r., - za miesiąc kwiecień 2012 r. z dniem 21 maja 2012 r., - za miesiąc maj 2012 r. z dniem 20 czerwca 2012 r., - za miesiąc czerwiec 2012 r. z dniem 20 lipca 2012 r., - za miesiąc lipiec 2012 r. z dniem 20 sierpnia 2012 r., - za miesiąc sierpień 2012 r. z dniem 20 września 2012 r., - za miesiąc wrzesień 2012 r. z dniem 20 października 2012 r.

Pobrane zaliczki winny być wpłacone na rachunek (...) Urzędu Skarbowego w G. (ulica (...)).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. dokonała wpłaty pobranej zaliczki PIT:

za miesiąc luty 2011 r., 2 dni po terminie (kwota uszczuplenia: 54.399,00 zł),

za miesiąc marzec 2011 r., 20 dni po terminie (kwota uszczuplenia: 68.953,00 zł),

za miesiąc czerwiec 2011 r., 1 dzień po terminie (kwota uszczuplenia: 45.059,00 zł),

za miesiąc listopad 2011 r., 2 dni po terminie (kwota uszczuplenia: 22.007,00 zł),

za miesiąc luty 2012 r., 7 dni i 9 dni po terminie (kwota uszczuplenia: 40.671,00 zł),

za miesiąc kwiecień 2012 r., 7 dni i 23 dni po terminie (kwota uszczuplenia: 47.262,00 zł),

za miesiąc maj 2012 r., 9 dni po terminie (kwota uszczuplenia: 36.315,00 zł).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., na dzień 18 lipca 2013 r., nie dokonała wpłaty pobranej zaliczki PIT za następujące okresy rozliczeniowe: czerwiec 2012 r. (kwota uszczuplenia: 59.625,00 zł), lipiec 2012 r. (kwota uszczuplenia: 55.662,00 zł), sierpień 2012 r. (kwota uszczuplenia: 50.748,00 zł), wrzesień 2012 r. (kwota uszczuplenia: 51.384,00 zł).

Łączna wysokość tych należności wynosiła 532.085,00 zł.

Dowód: zawiadomienie karno-skarbowe (k. 1-2 załącznika nr 1 do a/o),

karta weryfikacji deklaracji rocznej w zakresie zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych za rok 2011 (k. 3 załącznika nr 1 do a/o),

zawiadomienie karno-skarbowe (k. 4-5 załącznika nr 1 do a/o),

karta weryfikacji deklaracji rocznej w zakresie zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych za rok 2012 (k. 6 załącznika nr 1 do a/o).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. nie zwracała się do (...) Urzędu Skarbowego w G. o udzielenie ulg w spłacie istniejących zaległości podatkowych.

Dowód: wydruk wiadomości e-mail z dnia 18 grudnia 2014 r. (k. 24 załącznika nr 1 do a/o).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości z siedzibą w G., na dzień 16 lutego 2017 r., nie posiadała zaległości względem (...) Urzędu Skarbowego w G..

Dowód: lista zaległości podatnika (k. 127).

Oskarżona B. K., przesłuchana w charakterze podejrzanej, w dniu 6 marca 2015 r., nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu oraz złożyła wyjaśnienia.

Vide: wyjaśnienia B. K. (k. 65v-66 załącznika nr 1 do a/o).

Oskarżona B. K., w toku postępowania przygotowawczego, w dniu 27 lipca 2015 r., złożyła dodatkowe wyjaśnienia.

Vide: wyjaśnienia B. K. (k. 170 załącznika nr 1 do a/o).

Oskarżona B. K., przesłuchana w toku postępowania sądowego, w dniu 13 grudnia 2016 r., nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu oraz złożyła wyjaśnienia.

Vide: wyjaśnienia B. K. (k. 100v-101v).

B. K., w chwili orzekania miała ukończone 59 lat. Oskarżona posiada wykształcenie wyższe ekonomiczne. B. K. jest osobą bezrobotną. Otrzymuje świadczenie przedemerytalne w wysokości 847 zł netto miesięcznie; nie ma innych źródeł dochodu. Oskarżona jest mężatką; jest również matką dorosłych dzieci. B. K. posiada majątek w postaci 8 - letniego samochodu. Oskarżona leczy się neurologicznie z uwagi na chorobę kręgosłupa.

Dowód: dane osobopoznawcze (k. 100v)

Oskarżona B. K. nie była uprzednio karana sądownie.

Dowód: informacja o osobie z Krajowego Rejestru Karnego (k. 97).

Sąd zważył, co następuje.

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie, Sąd oparł się w części na wyjaśnieniach oskarżonej B. K., zeznaniach wskazanych wyżej świadków, a także na treści zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji.

Zasadniczo na uwzględnienie zasługiwały wyjaśnienia B. K.. Nie było wątpliwości co do tego, iż oskarżona – w dniu 13 sierpnia 2012 r. – złożyła oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu przedmiotowej spółki, zaś w dniu 29 sierpnia 2012 r. podjęta została w tym zakresie stosowana uchwała, albowiem wynika to wprost z kopii protokołu z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (k. 126-127 załącznika nr 1 do a/o) oraz kopii uchwały nr(...)Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (k. 161 załącznika nr 1 do a/o). Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wyjaśnień oskarżonej w części dotyczącej charakterystyki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. oraz powodów, dla których spółka znalazła się w trudnej sytuacji majątkowej, albowiem twierdzenia B. K. stanowiły spójną i konsekwentną wersję. Kryzys w branży budowniczej jest przy tym faktem powszechnie znanym. Zaznaczenia jednak wymaga, iż materiał dowodowy w postaci zeznań świadków, w tym przede wszystkim J. K. nie pozostawiał wątpliwości, iż B. K. była osobą decyzyjną w zakresie poleceń wykonania poszczególnych płatności (przelewów). Odnosząc się do wyjaśnień oskarżonej, iż przekroczenie ustawowego terminu płatności o dzień albo o dwa wynikało z ograniczenia związanego z systemami bankowości elektronicznej – różnic w sesjach przekazywania środków z rachunków bankowych płatnika do urzędu skarbowego, zauważyć należy, iż B. K. była świadoma faktu, iż wiążąca jest data wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy urzędu – co wynika wprost z jej wyjaśnień (k. 66).

Odnosząc się do zeznań świadków W. G., J. K., E. S., H. M. i I. M., należało mieć na względzie, iż wymienione osoby były związane z przedmiotową spółką. Zeznania tych osób stanowią spójną i konsekwentną relację na temat zasad funkcjonowania tego podmiotu. Nie było wątpliwości co do obowiązujących w tym przedsiębiorstwie zasad podziału obowiązków pomiędzy dwoma członkami zarządu. Zeznania wspomnianych wyżej osób wzajemnie ze sobą korespondowały. Wobec powyższego, zasługiwały na uwzględnienie w całości. Na tej podstawie ustalono, iż B. K., zajmowała się jej sprawami gospodarczymi oraz była przedstawicielem płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych. Szczególne znaczenie należało przypisać zeznaniom świadka J. K.. Wymieniona osoba była zatrudniona

na stanowisku głównego księgowego. Świadek zwrócił uwagę, iż oskarżona podejmowała decyzje w sprawie opłacania podatków. J. K., w celu wykonania przelewu na kwotę powyżej 1000 zł, potrzebował zaś uprzedniej akceptacji B. K..

Odnosząc się do zeznań świadka J. Z., stwierdzić należy, iż dotyczyły one w głównej mierze oceny kompetencji i kwalifikacji B. K., jako prezesa zarządu. W tym zakresie nie miały one znaczenia dla istoty sprawy. Niewiarygodne okazały się zeznania w części wskazującej, iż członkowie zarządu spółki nie złożyli rezygnacji ze sprawowanych funkcji, albowiem stoi to w sprzeczności z treścią protokołu nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników, jak i wydaną w następstwie tego uchwałą o odwołaniu dwóch członków zarządu przedmiotowej spółki. Na uwzględnienie zasługiwały natomiast zeznania, zgodnie z którymi, to oskarżona podejmowała decyzję w przedmiocie płatności dokonywanych w spółce, albowiem potwierdził to przede wszystkim J. K..

Nie miały znaczenia dla istoty sprawy zeznania świadka G. M., która w dniu 16 listopada 2012 r. została wyznaczona syndykiem masy upadłości. Zważywszy na chronologię zdarzeń, zeznania świadka nie dotyczyły okresu, w którym prezesem zarządu była B. K.. Kwestia uregulowania całości należności publicznoprawnej na rzecz urzędu skarbowego została zaś ustalona w oparciu o pismo - listę zaległości podatnika (k. 127), w którym nie odnotowano żadnej pozycji.

Nie miały znaczenia dla sprawy zeznania świadka T. P. (k. 104), która była pracownikiem przedmiotowej spółki w okresie od 2005 r. do 2007 r.

Odnosząc się do zawartych w aktach sprawy dokumentów, stwierdzić należało, iż nie budził wątpliwości fakt ich sporządzenia oraz zawarcie w nim danych (treści) określonego rodzaju. Zgromadzone w aktach sprawy kserokopie bezsprzecznie stanowiły wiernie odzwierciedlenie pierwowzorów. Powołane dokumenty, w zakresie ich autentyczności, nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Zasługiwały zatem na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z art. 77 § 1 k.k.s. podlega karze, płatnik lub inkasent, który pobranego podatku nie wpłaca w terminie na rzecz właściwego organu. W wypadku, gdy kwota niewpłaconego podatku jest małej wartości, sprawca odpowiada za typ uprzywilejowany, stypizowany w art. 77 § 2 k.k.s. Zgodnie z art. 53 § 14 k.k.s. małą wartością jest wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego nie przekracza dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia. Podmiotami czynu zabronionego są płatnik oraz inkasent. Zgodnie z art. 53 § 30 k.k.s. i zawartym tam odesłaniem do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749, z późn. zm.), płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej zobowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do trzech czynności: obliczenia podatku, jego pobrania od podatnika oraz wpłacenia we właściwym terminie organowi podatkowemu (art. 8 Ordynacji podatkowej). Przesłębstwo skarbowe z art. 77 § 1 k.k.s. ma zatem charakter indywidualny. Niemniej jednak, popełnienie tego czynu zabronionego przez osobę nieposiadającą statusu płatnika może nastąpić w warunkach art. 9 § 3 k.k.s. Zgodnie z tym przepisem, za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną.

Znamię czasownikowe "nie wpłaca" oznacza zaniechanie uiszczenia organowi podatkowemu pobranego podatku. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, niewpłacenie na rachunek organu podatkowego obliczonego i pobranego podatku nie musi polegać na fizycznym przejęciu przez płatnika kwoty stanowiącej jego równowartość (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2002 r., IV KKN 426/98, LEX nr 55193). W judykaturze wyrażany jest pogląd, że podatek jest pobrany wówczas, gdy dokonano jego potrącenia, tj. gdy wypłacono podatnikowi kwotę pieniężną po odliczeniu podatku podlegającego pobraniu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV KKN 427/98, Prok. i Pr. 2003, nr 2, poz. 12). Sąd Najwyższy w kilku orzeczeniach akcentował, że kondycja finansowa płatnika nie ma znaczenia dla odpowiedzialności karnoskarbowej płatnika (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV KKN 427/98, Prok. i Pr. 2003, nr 2, poz. 12; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2002 r., IV KKN 426/98, LEX nr 55193; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 1999 r., III KKN 434/97, Prok. i Pr. 2000, nr 1, poz. 16; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1995 r., I KZP 30/95, OSP 1996, z. 4, poz. 68).

Słusznie przyjmuje się bowiem, że środki pieniężne nie należą do płatnika, należą do podatnika (do czasu pobrania) i do Skarbu Państwa (od czasu wpłacenia), powinnością zaś płatnika jest jedynie obliczyć, pobrać podatek i wpłacić go na rachunek organu. Bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej płatnika jest to, czy posiada on środki finansowe na odprowadzenie pobranego podatku dochodowego na bieżącą produkcję, wypłatę wynagrodzenia dla pracowników, czy też spłatę zobowiązań wobec kontrahentów. Skoro zatem pracodawca wypłaca pracownikom wynagrodzenie netto, przyjmuje się, że uprzednio potrącił on i pobrał z tego wynagrodzenia kwotę podatku – tzw. „fikcja pobrania podatku”.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 38 § 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 51, poz. 307 ze zm.) – co do zasady, do obowiązków płatnika należy przekazywanie, kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20. miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby.

Przepis art. 6 § 2 k.k.s. stanowi natomiast, że dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności, uważa się za jeden czyn zabroniony; w zakresie czynów zabronionych polegających na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej za krótki odstępek czasu uważa się okres do 6 miesięcy.

Materiał dowodowy w postaci zeznań świadków W. G., J. K., E. S., H. M., I. M. i J. Z. pozwolił na ustalenie, iż to oskarżona B. K., jako prezes zarządu przedmiotowej spółki, zajmowała się jej sprawami gospodarczymi oraz była przedstawicielem płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych. Świadek J. K. wyraźnie zwrócił uwagę, iż wykonanie przelewu, na kwoty wynikające z treści aktu oskarżenia, nie mogło odbyć się bez uprzedniej akceptacji oskarżonej. Przedłożony przez obrońcę oskarżonej dokument w postaci opisu roli dyrektora naczelnego (B. K.), miejsca w strukturze organizacyjnej wraz z podstawowymi zadaniami i obowiązkami (k. 128-130), jakkolwiek wiarygodny co do faktu jego sporządzenia oraz zawarcia w nim informacji danej treści, to wobec jednolitych w tym zeznań świadków, nie mógł on jednak podważyć ich zeznań co do faktycznego zakresu obowiązków oskarżonej. W tym stanie rzeczy, nie budziło wątpliwości Sądu, iż w badanej sprawie zaistniały warunki odpowiedzialności karnej określone w treści art. 9 § 3 k.k.s.

Materiał dowodowy w postaci zawiadomień karno-skarbowych oraz kart weryfikacji deklaracji rocznej w zakresie zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych pozwolił na ustalenie - jaki był ustawowy termin płatności zaliczek na podatek dochodowy od osób fizyczny; ile dni wynosiło opóźnienie w płatności zaliczek za dany okres rozliczeniowy oraz jaka była kwota uszczuplenia.

W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z wyjaśnieniami oskarżonej, miała ona świadomość co do sposobu funkcjonowania systemów bankowych, w tym zasad księgowania dokonywanych wpłat. B. K. zdawała sobie jednocześnie sprawę z faktu, iż wiążącą datą jest dzień wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy urzędu skarbowego. W związku z tym, tłumaczenia, iż jednodniowe bądź dwudniowe opóźnienia w płatności nie wynikały z jej winy nie zasługiwały na uwzględnienie. Usprawiedliwieniem braku płatności zaliczek w ustawowym terminie nie jest również trudna sytuacja finansowa spółki, co potwierdza powołane wyżej orzecznictwo Sądu Najwyższego. Powyższe nie ma zatem znaczenia dla odpowiedzialności karnoskarbowej płatnika jeśli chodzi o badanie wypełnienia znamion przestępstwa. Może mieć natomiast znaczenie w kontekście okoliczności łagodzących przy wymiarze kary, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Niewpłacanie przez oskarżonego pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych następowało w krótkich, miesięcznych (co do zasady) odstępach czasu, z wykorzystaniem, w przypadku każdego z zachowań, takiej samej sposobności. Oskarżona za każdym bowiem razem po potrąceniu z wypłacanych wynagrodzeń zaliczek na podatek dochodowy nie wpłacała ich na konto (...) Urzędu Skarbowego w G.. Dokonując subsumcji przypisanego oskarżonej czynu pod przepisy prawa, należało także mieć na względzie, iż czyn ten dotyczył niejako wielu zachowań, polegających na zaniechaniu terminowego odprowadzenia pobranych zaliczek od wypłaconych pracownikom

wynagrodzeń za kolejne, poszczególne miesiące. W związku z ustalonym stanem faktycznym, uznać należało, iż zachowania oskarżonej stanowią jeden czyn zabroniony.

W tym miejscu należy przyznać, iż Sąd omyłkowo nie wyeliminował z opisu czynu dwóch okresów rozliczeniowych, to jest sierpień i wrzesień 2012 r. Jak wynika bowiem z treści zgromadzonych dokumentów, oskarżona, w dniu 29 sierpnia 2012 r. – na mocy uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. – została odwołana z funkcji członka zarządu tej spółki. Zmiana danych w rejestrze, która nastąpiła w dniu 14 września 2012 r. miała jedynie charakter deklaratoryjny. W związku z tym, czas popełnienia przestępstwa winien ulec stosownemu skróceniu i obejmować okres od 20 marca 2011 r. do 20 sierpnia 2012 r. W konsekwencji, zmniejszeniu ulec powinna również łączna kwota pobranych i niewpłaconych w terminie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń.

Kwota łączna pobranych i niewpłaconych w terminie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń (nawet po wyeliminowaniu dwóch okresów rozliczeniowych) przekraczała dwustukrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym w chwili popełnienia zarzucanego czynu (kwota 1500 zł, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r., Dz.U. z 2011 r. nr 192, poz. 1141).

Sąd nie znalazł podstaw do stwierdzenia, iż w czasie popełnienia przez oskarżoną przypisanego jej czynu, zachodziła jakakolwiek okoliczność wyłączająca jego kryminalną bezprawność. Nie zachodziły również żadne okoliczności wyłączające winę B. K.. Trudna sytuacja finansowa podmiotu, spowodowana problemami z rozliczeniem się z kontrahentami, kryzysem w branży budowlanej, nie może stanowić podstawy do zwolnienia od odpowiedzialności karnoskarbowej. Niemniej, zważywszy na treść wyjaśnień oskarżonej, została ona wzięta pod uwagę, jako okoliczność umniejszająca winę. Zeznania świadków nie pozostawiały wątpliwości, że oskarżona była osobą decyzyjną w zakresie poleceń zapłaty zobowiązań. Z racji sprawowanej funkcji i ciężących na niej obowiązków niewątpliwie zdawała sobie sprawę z konieczności i terminów wynikających z badanej ustawy podatkowej. Oskarżona działała zatem w zamiarze bezpośrednim. Stopień zawinienia należało zatem ocenić jako średni (większy niż nieznaczny).

Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu B. K., Sąd miał na uwadze okoliczności wymienione w art. 53 § 7 k.k.s. Funkcją deliktu karnoskarbowego z art. 77 k.k.s. jest ochrona mienia Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Jakkolwiek nie było wątpliwości, że waga naruszonego obowiązku jest duża, albowiem decyzja o niewpłaconiu zaliczek podejmowana była świadomie. Podkreślenia wymaga, iż łączna kwota tych należności (nawet po wyeliminowaniu dwóch okresów rozliczeniowych) stanowiła znaczną wartość. Sąd wziął jednak pod uwagę fakt, że cała należność publicznoprawna została ostatecznie uiszczona. Oskarżona działała na przestrzeni znacznego okresu czasu. Niemniej, w tym zakresie dotyczyło to niewielkiej ilości okresów rozliczeniowych. Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, iż stopień społecznej szkodliwości czynu jest średni (większy niż nieznaczny).

Ustalając wymiar kary, w ramach przewidzianego przez ustawodawcę zagrożenia, Sąd kierował się w pierwszej kolejności dyrektywami z art. 12 § 1 i 2 k. k. s. oraz art. 13 § 1 k. k. s. Sąd miał na uwadze stopień winy i społecznej szkodliwości przypisanego czynu. Okolicznością obciążającą było działanie przez dłuższy okres czasu. Na korzyść oskarżonej należało zaliczyć fakt, iż co do części okresów rozliczeniowych opóźnienie w zapłacie podatku było nieznaczne, a cała należność publicznoprawna została ostatecznie uregulowana w toku postępowania upadłościowego. Sąd wziął również pod uwagę fakt, iż B. K. nie była dotychczas karana sędownie. Sąd miał również na uwadze okoliczności związane z trudną sytuacją finansową przedmiotowej Spółki, która usiłując przetrwać na rynku i sama oszukana przez kontrahentów zmuszona została do dokonania wyboru, czy płacić należności publicznoprawne, czy też choćby wypłacić wynagrodzenia pracownikom za wykonaną przez nich pracę.

O okolicznościach uwzględnionych przy wymiarze kary grzywny, stanowi art. 23 § 1 i 3 k. k. s. Na gruncie przestępstw skarbowych ustalenie stawki dziennej powinno być oparte na rozważeniu okoliczności związanych z dochodami samego sprawcy oraz jego stosunkami majątkowymi, rodzinnymi i możliwościami zarobkowymi. Przy wymiarze kary Sąd miał na względzie okoliczności wskazane w art. 12 § 2 k.k.s., jako że dotyczą one każdej kary, w tym i

grzywny za przestępstwo skarbowe. Oskarżona podała, iż posiada wykształcenie ekonomiczne. Jest osobą bezrobotną ze świadczeniem przedemerytalnym w wysokości 847 zł netto miesięcznie. B. K. jest mężatką oraz matką dorosłych dzieci. Oskarżona posiada majątek w postaci samochodu. Nie należało tracić z pola widzenia faktu, iż oskarżona jest osobą zaradną życiowo, która przez wiele lat funkcjonowała na rynku gospodarczym. W konsekwencji wysokość każdej stawki dziennej ustalono na 70 (siedemdziesiąt) złotych, a zatem na granicy stawki minimalnej.

Wobec powyższego, w oparciu o powołane wyżej przepisy, Sąd uznał, że kara grzywny w wysokości 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych po 70 (siedemdziesiąt) złotych każda jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości, nie przekracza stopnia winy, a także czyni zadość celom w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Wymierzona kara niewątpliwie będzie akcentowała jej wychowawczą rolę, co ma na celu uświadomienie oskarżonej naganności jej postępowania i wzbudzeniu w niej refleksji o konieczności przestrzegania obowiązującego porządku prawnego.

W punkcie 2. sentencji wyroku, na mocy art. 24 § 1 k.k.s. w zw. z art. 23 § 3 k.k.s., za karę grzywny orzeczoną wobec oskarżonej B. K. w punkcie 1. sentencji wyroku uczyniono w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G. przy ul. (...). Przepis art. 24 § 1 k. k. s. stanowi, iż za karę grzywny wymierzoną sprawcy przestępstwa skarbowego czyni się w całości albo w części odpowiedzialną posiłkowo osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, jeżeli sprawcą czynu zabronionego jest zastępca tego podmiotu prowadzący jego sprawy jako pełnomocnik, zarządca, pracownik lub działający w jakimkolwiek innym charakterze, a zastępowany podmiot odniósł albo mógł odnieść z popełnionego przestępstwa skarbowego jakąkolwiek korzyść majątkową.

Przedmiotowa Spółka odniosła lub mogła odnieść z popełnionego przestępstwa skarbowego korzyść majątkową. Wypada dodać, że prawomocnym postanowieniem z dnia 18 maja 2015 r., (k.174) rzeczona osoba prawna została pociągnięta do odpowiedzialności posiłkowej. W razie nałożenia odpowiedzialności posiłkowej przy wymiarze kary grzywny stosuje się odpowiednio art. 23 § 3 k.k.s. Oznacza to konieczność uwzględnienia sytuacji materialnej podmiotu odpowiedzialnego posiłkowo przy okazji ustalania wysokości stawki dziennej. W piśmiennictwie wyrażono przy tym trafne zapatrywanie, że w praktyce możliwe będzie w tym względzie wyłącznie podniesienie tej wysokości, a nie również jej obniżenie, gdy sytuacja finansowa podmiotu jest trudna (J. Raglewski (w:) G. Bogdan, A. Nita, J. Raglewski, A.R. Światłowski, Kodeks karny skarbowy. Komentarz, Gdańsk 2007, s. 133). Odpowiedzialność posiłkowa nie może natomiast rzutować na wysokość samej grzywny, tj. liczbę orzeczonych stawek dziennych tej kary, gdyż podstawą wymiaru kary jest ocena dokonana wobec czynu i jego sprawcy (art. 12 § 2 k.k.s. i art. 14 k.k.s.), a nie fakt, że osoba trzecia będzie odpowiadała za realne wykonanie grzywny (zob. Grzegorz Tomasz Henryk, Kodeks karny skarbowy. Komentarz. LEX, 2009).

W punkcie 3. sentencji wyroku, na mocy art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zwolniono oskarżoną oraz podmiot pociągnięty do odpowiedzialności posiłkowej od kosztów sądowych w sprawie, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.